

על ביתנו
ועל כל
העולם כולו

מישהו
כפרי

עלון תג. כפרי-מנחם מס. 17 (1413)

שנתה - פלוגתה

שקלימנו והגענו אל מצוות ברכה לראש השנה.

אלו הברכות של הילדים והחבריים כפי
שנרשמו מפי אומנם.

דואל

+++ שנמשך להיות הקבוץ הכי פוטוגני.

ליאור ברק

+++++ אני הולך לצבא, מה אני אגיד... אז שתהיה שנת שלום.

דוסי אולשנסקי

+++++ שבקבוץ יהיה טוב ושהיה לך לאן לחזור מהצבא.

עופר אירל

+++++ שהעבודה בענפים תהיה מועילה, יוהיה שנה רווחית, ושחלקו
ארטיקים בארוחת צהריים.

דוד

+++ השבים הרעים יגדלו לאט לאט והפרחים מהר מהר.....

עידן

+++ תכתוב ברכה לסבתא שלי היא בת 65 תכתוב משהו יפה - "מזל טוב"

לירון

+++++ שתהיה שנה טובה ושנזכה להקים ולראות מפעל מוצלח.

מארה (ערבה)

+++++ שיפסיקו להביא אנגלים, שיביאו מתנדבים (אני מתכוון
למתנדבות) מסקנדינביה.

גידדי (כפרי)

+++++ שנעבור לשבוע עבודה מקוצר של 5 ימים...

אמיר (ירדן)

+++++ שכולם יהיו בריאים!

צבילי

+++++ שנראה קצת גשם

3.10.86

3 עה נא-השנה

שנתה - פלוגתה

שקלימנו והגענו אל מצוות ברכה לראש השנה.

אלו הברכות של הילדים והחבריים כפי
שנרשמו מפי אומנם.

דואל

+++ שנמשך להיות הקבוץ הכי פוטוגני.

ליאור ברק

+++++ אני הולך לצבא, מה אני אגיד... אז שתהיה שנת שלום.

רוסי אולשנסקי

+++++ שבקבוץ יהיה טוב ושהיה לך לאן לחזור מהצבא.

עופר אירל

+++++ שהעבודה בענפים תהיה מועילה, יוהיה שנה רווחית, ושחלקו
ארטיקים בארוחת צהריים.

דוד

+++ השבים הרעים יגדלו לאט לאט והפריחים מהר מהר.....

עידן

+++ תכתוב ברכה לסבתא שלי היא בת 65 תכתוב משהו יפה - "מזל טוב"

לירון

+++++ שתהיה שנה טובה ושנזכה להקים ולראות מפעל מוצלח.

מארה (ערבה)

+++++ שיפסיקו להביא אנגלים, שיביאו מתנדבים (אני מתכוון
למתנדבות) מסקנדינביה.

גדי (כפרי)

+++++ שנעבור לשבוע עבודה מקוצר של 5 ימים...

אמיר (ירדן)

+++++ שכולם יהיו בריאים!

צבילי

+++++ שנראה קצת גשם

3.10.86

3 עה נא-השנה

אילך
++++שנת שלום ובריאות, ושתהיה שנה רטובה...

אלך אלמך
++++שבשנה הבאה שמיר יעשה את מה שפרס לא הצליח לעשות, שיפגש
עם הפלשתינאים ושנתחיל לדבר.

דינה כרמוך
++++שיהיה לנו שמח על הנשמה, אפילו בלי כסף. ושנהיה נחמדים
אחד לשני.

ניצה
++++רק טוב!
שנסגור את כל החשבונות האישיים הקטנים והגדולים, ושנקום מחר בבוקר
עם שיר חדש בלב...

ישראל כרמוך
++++שהקבוץ יהפך למקום כל-כך נעים שקשה יהיה לעזוב אותו.

צבי קרן
++++שיהיה לנו מה לאכול (שנרוויח את האוכל), ושישאר לנו גם
קצת לרוח.

דני שביל
++++הצלחה עם המפעל החדש. ושתהיה השנה (כל השנה) בלי מלחמה
עם סוריה.

אורי לביא
++++שתהיה שנת חברות טובה.

ענת (חצב)
++++שיהיה לנו יותר כסף

ענבל (חצב)
++++שיעברו ללינה משפחתית, ושיתנו לנו תקציב יותר גדול
בכלבו. ושתהיה שנה טובה.
עדי (חצב)
++++שיעברו ללינה משפחתית

קרן (חצב)
++++שנה טובה ופוריה ושיעברו ללינה משפחתית.

יעל (חצב)
++++שנה טובה ופוריה וזהו.

נירית (חצב)
++++שנרוויח יותר כסף מכל הענפים ושתהיה לינה משפחתית.

3.10.86

4; ע"פ כאל הפנה

עפרה
+++שנה טובה

ענת
+++שתהיה לחדר-אוכל דלת שנפתחת אוטומטית (כמו בדגניה ובניר-יצחק).

נטע (חצב)
+++++שהקבוץ יהנה ממה שיש לו.

אלדז
+++שאנשים (החברים) יפסיקו לקטר, לקחת רק את הטוב שבחיים.
שנעבור ללינה משפחתית.

גרשון
+++++שלא יהיה יותר גרוע!

עמירה
+++++שלא יתנדבו כולם לסידור עבודה...

דוסף טולדר
+++++שנזכה להכריח את הבטוח הלאומי לשלם לנו עד מאה ועשרים.
חוץ מזה אני מתנגד ללינה משפחתית, אני לא מסכים שהבן שלי יבוא
לישון אצלי בבית.

חיה דריד
+++++שנהיה בריאים שלא תהיה לי פרנסה.

אלזה
+++++שהיה טוב. צריך להיות אופטימיים... שיהיה שלום, שהקבוץ יצא
מהצרות הכלכליות והחברתיות. (אני מאמינה בקבוץ!)

קוטי
+++++שהחיים שלנו יהיו חיי אמת בלי רכילות, שישררו יחסים של יושר
בין החברים. (זה קצת בשמים לא?)

רפי גושן
+++++שיבואו מספיק גשמים כדי לשטוף לנו את האבק והשטויות
שהתישבו עלינו בשנות הבצורת (בתרתי משמע).

תקווה בן חוריץ
+++++שנגיע לשלום, הגיע הזמן שהיה יותר טוב. כבר סבלנו
מרורות מספיק!

חנה ארגוב
+++++שלא נריב יותר מדי בגלל הלינה המשפחתית ושנמצא כוח לעבור
את התקופה עד שיבוא המשיח... בשלום.

3.10.86

5 יבוא המשיח

צבי ירקוני
+++++++אני מברך את כל הקבוץ בבריאות וכל טוב.

שלך
+++++שתהיה לנו הרבה אהבה והרבה סליחה אחד לשני בלב.

מוסטפה
+++++שיהיה בסדר ושיהיה שלום. שלקיבוץ יהיה כסף ושיתן לפועלים
משכורת טובה.

חיים גולדברג
+++++שנת שלום, שנת התעוררות של מפ"ם ושנת שגשוג כלכלי
לכל התנועה הקיבוצית ולכל עם ישראל.

אריס אקוקה
+++++שלא תהיה לי הרבה עבודה בחדרי חולים

מרים קלייך
+++++אני מאחלת לקיבוץ מזגנים בחדר אוכל.

דגאל קלייך
+++++שכל הבנים המשתחררים מהצבא יקלטו בקיבוץ.

אבוש
+++++שתהיה שנת גשם, גשם שוטף שיהיה "מבול"

חיים מילר
+++++שנהיה בריאים, זה גם יחסוך הרבה כסף.

נחה
+++אותו דבר... זה העיקר!

ישראל
+++++גשם סוחף שיעיף את הליכוד מהשלטון, אבל קודם כל גשם.

זליג הלבני
+++++אני מקווה שתקחו את העניינים בידיים (מי זה "תקחו")
אני מתכוון לצעירים.

אברהם טפלו
+++++לקבל האחריות כדי להביא את השינוי שמתחייב מהמצב
החברתי. להפסיק לשבת על המסמר.

דינה הלבני
+++++להחזיר לקיבוץ את אחד הדברים החשובים "דעת הקהל"
רזה יכול לעזור לכל מיני דברים חיוביים: "מוסר עבודה", אחריות
מעורבות.

3.10.86

6

צבי ירקוני

אילנה אליאב
+++++שנזכה להחליט איזה קיבוץ אנחנו רוצים. ושנזכה
לבצע את זה.

רשקה
++++שנת גיבוש חברתי (חוץ כמובן משנת בריאות ושלוש וכו').

ישקה
++++אני מאחל הצלחה רבה למפעל החדש כמובן אם הוא יקום.

נוגה
++++שיתחילו לעבוד סוף סוף.

אילנה אורן
++++הרבה קליטה.

גניה ש.
++++שנה בלי עזיבות

הכל שצאמר -
עם הרבה אהבה
הבעה, סבלנות
וסבלנות -
שיתגשם!!

הוצאה מחסן החברים
החברים מתבקשים לא להביא בקבוצים
פריטים שמכורה בחנויות הבקבוצים.
לא נניחם לקבלים! החסונאות
כמו כן. אני מודיעת על מבצע אחיזת שם
ישיבת החנות הבקבוצים (המקומית). היום

3.10.86

7

עבראש השנה

הקיבוץ בלא עין היע.

של אכילת אגש-בשר רעהו.

בימי לידותה אולי נשאה התנועה הקיבוצית עיניה לרמות-מוסר הרבה יותר גבוהות שאינן נמדדות לפי עימות עם ה"עולם האחר". אך להרבה תנועות היה שלב אוטופי שלא האריך ימים. זו דווקא אחת התכונות המאפיינות את התנועה הקיבוצית והמעידות על חוסנה ויציבותה: בצאתה מהשלב האוטופי לא התמוטט עולם הערכים שלה. היא השתחררה מאשליות, אך הצליחה לשמור על תמציתה האידיאית בשינויי הזמנים והתנאים. נדמה, בהדרגה הכירה התנועה הקיבוצית במיעוט כוחה לברוא "אדם חדש", אך היא זכאית להתגאות בכך ש"האדם הבינוני" בתוכה עולה במוסרו, במצפנו, ברגשי האחיות שלו על הטופס המקביל שמחוצה לה.

לא צדיקים מאכלסים את הקיבוץ, אך הנני מניח כי סך הכל של רישעות בתוכו אינו מגיע לסך-הכל שבחברה הכללית. ביסודו של דבר אין הקיבוץ אלא מיקרוקוסמוס של ישראל: בערך אותו חומר אנושי, אותה מורשת, אותם מקורות יניקה. ואם בכל זאת עולה קצת המיקרוקוסמוס בטיבו על "דגם האב" יש כאן עדות לכוח המחנך והממריץ של המסגרת הקיבוצית, להשפעתה של ההוויה הקיבוצית על אופי האדם. אין לצפות שהקיבוץ ילפות עמודי גן-עדן מוסרי שלא היה ולא נברא. "ואהבת לרעך כמוך"? אפשר שהפסוק הזה יישאר לעולם פסוק. אולם די בכך שבקיבוץ, לעומת כלל-ישראל, אדם לאדם פחות זאב.

אם לשפוט לפי העיסוק המרובה בקיבוץ, הוא נושא אקטואלי תמיד. אך יש שמופנים אליו זרקורים מוגברים. במבט ראשון תמוה הוא הטיפול הרב בתנועה הקיבוצית, שאחרי ככלות הכל אינה מגיעה אלא לסביבות שלושה אחוזים

אין לגרוס קריטריונים אבסולוטיים בבחינת התנועה הקיבוצית. יש להתייחס באמות מידה יחסיות: הקיבוץ על רקע כללי של החברה, לעומת ה"רחוב" שמחוצה לו, בהשוואה למתרחש ולרוחש בישראל. מי שדבק בראייה חזיתית של הקיבוץ כמלכות-שדי עלי אדמות, ודאי יפסול את הגישה ההשוואתית, אולם ממילא יש לחפש בנרות את בעלי הראיית הזאת... נסתפק על כך במועט: הקיבוץ לעומת כלל ישראל.

לפי ה"מועט" הזה, יש רצון להגיד קודם כל משהו על דרך השלילה בנוגע לקיבוץ. הוא אינו מגיע למיכסת השחיתות והמירמה וההונאה ה"מגיעה" לו. הקיבוץ רחוק מעולם המלאכים, אולם הוא גם רחוק ממחול השדים. אין הוא סטריילי. גועשים בו יצרו בשר ודם. אולם הוא היה ונותר תא חיים פחות ברוטאלי מן הממוצע הארצי. יש בו פחות חנופה, פחות שקר, פחות התהדרות והתנשאות ריקות משיש בחברה כולה. מהלכים בו לאו-דווקא א.ד. גורדונים, אך הוא ורדאי פחות מרפקני ודורסני מן ה"נורמה" הישראלית.

לא חסרות בקיבוץ מועקה ומצוקה של הפרט, אך החיים בו ודאי קצת יותר ישרים, קצת יותר צודקים מהס נדארט ה"ארימטי" בארץ. גם בקיבוץ מצויות תופעות של לא-איכפת-יות, תככים, תקיפים מזה וברגים קטנים-צזיתנים מזה. אך הקיבוץ עודנו רחוק מהדרגות המקובלות

אך טענו גם נגד הקיבוצים שבשמירה דוקטרינארית על עקרון העבודה העצמית התנכרו לצרכי המשק בארץ ולמשימות של קליטת עלייה...

לגלגו: קדושת החקלאות בקיבוץ היא אנאכרוניזם - מי צריך היום כל כך הרבה איכרים? אבל כאשר הקיבוץ הוכיח את עצמו כתעשיין יעיל ומצלחה, מעקמים את האף: ובכן, במה נבדל הקיבוץ מהעיר? והאם בייצור תעשייתי יעודה של ההתיישבות?

פה מאשימים את הקיבוץ שבמליצות-חזון הוא מתכחש למאויים הטבעיים של האדם - ושם מאשימים את הקיבוץ שהוא שקע בדאגות זעיר-בורגניות לפרט והוסחה דעתו מהחזון הגדול...

ועל כל אלה: מזמזם לזמזם יש המנסים ליצור רושם של סתימת פה בתוך הקיבוץ. מתואר פחד בפני צנזור סמוי: איזו חונקת אורבת לדיבור החופשי. יש שמזדקקים אף לסממנים דראמטיים: עד שפלונגי פצה פיו-בדק אם הדלת נעולה היטב, הסתכל אנה ואנה בעצבנות השביע את איש שיחו שלא לגלות זהותו, מי יודע אולי נגיד לך, שיסופר על קיבוצניקים משוחחים עם עתונאים וסתם זרים תוך קילוח המים מן הברזים, לצלילי תקליטים המחרישים את קולותיהם או בפאנטומימה בלבד. הקיצור: מירב הקונספירציה מול עינו של ה"אח הגדול" אבל כמעט בעת ובעונה אחת, או בן בזמן, מצוטטים עלונים של קיבוצים שונים ובטאוניס של התנועות הקיבוציות והם עצמם גדושים דברי בקורת ומרירות ביטויי סארקאזם ואכזבה, ביחס לתופעות רבות בחיי הקיבוץ. באמת, רק לאלוהי ה"אוביקטיביות" פתרונית: כיצד מתיישבות ההתבטאויות החופשיות והפומביות הללו עם מחנק וצנזורה וכמעט-מחותרת?

ו.א. גלגל
(מחנק עליון קיבוץ אשדוד)

3.10.86

מז האוכלוסיה בארץ. ואם עוד טוענים שהקיבוץ שוב אינו רלב-אנטי לבעיות ולמשימות היסודיות של המדינה והתקופה, ודאי מתבקשת השאלה: למה לא "יורדים" ממנו?

אולם, כפי הנראה, היצור העקשני הזה, שזמנו כביכול חלף, אבל הוא עצמו לא בטל מן העולם, מציק קצת, מגרה, מרגיז. דומה הוא מטריד בעצם חוצפת קיומו. שהיא הכחשה על הנבואות על סופו ולהספדים מוקדמים עליו: מיעוט ערמומי-נוכלני כזה! יש שהוא מזכיר את היהודים בין הגויים. בשני המקרים בריה משונה: מוציאים לה תעודת פטירה והיא ממשיכה חיה...

בין כה וכה, שלושת האחוזים האלה של הקיבוץ נראים לפעמים כעצם בגרונה של החברה. ושוב מצטיירת הקבלה עם היהודים בין הגויים (בלי הכרח להרחיק לכת באותה אנאלוגיה). לעיתים מפליא המיעוט הזה, לפעמים מעורר קנאה, פה ושם הוא מעורר חרדה. ואכן, תערובת של גורמים שונים, בחלקם לא ראציונאליים קובעת את היחס לקיבוץ, כמו שקבעה לא פעם את היחס ליהודים בפזרניהם. ומכאן שהטענות הנשמעות כלפי הקיבוץ סותרות אחת לרעותה פעמים רבות. אביא קצת דוגמאות.

שומעים: אוניפורמיות, כל החברים החת מסרק אחד. איך מרחב לכשרונה "אנדובידואליזם", איך הזדמנויות ליחוד האישי; אך שומעים כבו גם את ההפך: בגלל שוני בתפקידים נתהווה פער בין חבר לחבר, יולך וגדל המרחק בין העוסק בנבודה אינטלקטואלית לבין העובד עבודה פיסית...

טוענים: הקיבוץ מנצל עבודה שכירה; הוא מעביד ככל המעבידים

ערב טפילין

עובדי אגף המזון - מזמינים את החברים
הילדים וכלל אוכלוסיית המקום לערב מסעדה

נקיים זאת ב-10.10.86, ליל שבת
בחדר-האוכל.

כמה מילות הסבר:

חדר האוכל יהיה ערוך כיאה למסעדה בת 5 מזלגות, צוות
מגישים זריזים בארשת של מאור פנים יקבלו את הבאים בין
1830 לשעה 2100 - כל אחד יוכל להגיע בזמן הנוח לו -
אין סכנה לדוחק.

לאור נרות וצלילי מוזיקה רוגעת, יעיינו הסועדים בתפריטים
שיוגשו להם, ויוכלו להזמין את מבוקשם מצוות המלצרים
הצמא לקבל הזמנות, ולהעבירם לירכתי המטבח- שם ימתינו
המבשלות - שוקקות להרעיף עלינו מתבשיליהן. באותו ערב-
חסל הגשה עצמית, תור לכלים והורדתם וכיו"ב - יושבים
נינוחים ונהנים - יש זמן!

לנוחיות הקהל ניתן יהיה להזמין מקומות בו בערב בטלפון
(מספרי חדר האוכל והמטבח) - וטלפניות בעלות קול ערב
יקבלו את הזמנתכם וימסרו לכם מהו מספר השולחן שיעמוד
לרשותכם ובאיזה שעה - פחות או יותר יצפו לבואכם.

לצבור הממתין או אלה שסיימו את ארוחתם, הרחבה המוארת
תשמש מקום להמתנה. שם יוצב בר עם ארטיקים מעוררים
ומתאבנים שונים.

הערב עשוי לעבור בהצלחה - בתנאי שנגלה כולנו סבלנות
ורצון טוב - המבשלות - המלצרים - וציבור הסועדים.
כיאה למסעדה מכובדת - תהיה גם רחבת ריקודים במרכז
וכן פיאנו בר להנאת הכלל.

הטיפים שהמלצרים משתוקקים להם יותר מכל - אלה הם
החיוכים וסבר הפנים הנאה שלכם.

להתראות במסעדה

בשם כל עובדי מטבח - ח"א

צבי קרן

3.10.86

10 ערב כאל השנה

תעשיית הפלסטיק

נשתדל להעביר במספר מילים מידע כללי על הצעת המפעל החדש אותו אנו בודקים עתה. לא נוכל להיכנס בדיווח זה לפרטים, כי הדברים מוקדמים מדי והמשא ומתן קשה ומסובך.

מדובר במפעל תעשייה בתחום הביוכימיה. בעל טכנולוגיה ייצור גבוהה. העוסק בהפקת אנזימים כחמרי גלם לתעשיית התרופות והקוסמטיקה בעיקר. מן הבדיקות שערכנו עד עתה הן בארץ והן מהתרשמות נסיעתנו לארגנטינה (ביקור במפעל האם) הרי שבאופן עקרוני המפעל נראה לנו מאד מתאים לקיבוץ.

- א. מפעל עם השקעה נמוכה יחסית.
- ב. טכנולוגיה גבוהה עם עבודה בעלת עניין ואתגרים.
- ג. אקולוגיה חיובית - חסר ריחות, נקיז, שקט.
- ד. צוות עובדים בינוני בגודלו עד 30 איש בשלב הסופי.
- ה. מסלול עבודה מקצועית למספר חברות (6-7)
- ו. עבודה מקצועית עם אפשרויות להתפתחות אישית.

ההשקעה המתוכננת היא 1.8 מיליון דולר $\pm 10\%$. זו כוללת את מחיר הידע, תשתית ומבנה, ציוד והרצת המפעל. חמרי הגלם הם שניים.

- א. חלקי פנים של בקר בכמויות שיצרנו יבוא מבתי מטבחים גדולים בחו"ל.
- ב. דם בקר אותו אנו מתכננים לקבל מ"מרבק".

התוצרת מיועדת רובה ככולה לייצוא לארצות אירופה וארה"ב.

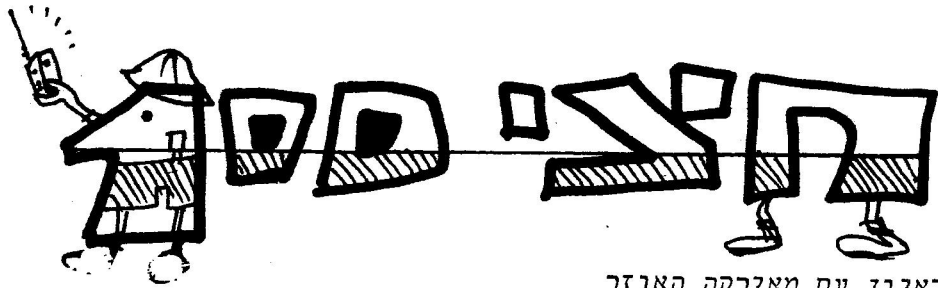
הכוונה היא להתחיל בשלב ראשון בייצור 8 מוצרים שונים. נוכל בהמשך לקבל ולייצר עוד מוצרים לפי יכולת הקליטה שלנו וזאת בסיוע מעבדת המחקר של היזמים השוכנת בקרית וייצמן ברחובות.

כפי שנאמר המפעל עושה רושם חיובי ביותר מבחינתנו באופן עקרוני. אנו בראשית דרכנו במשא ומתן שהוא קשה ומסובך. הננו תקוה שגם זה ייגמר בטוב לשביעות רצוננו ושלא נתאכזב אכזבה תעשייתית נוספת. כך שנוכל בטווח הנראה לעין לגשת להקמת מפעל שיהווה בסיס נוסף בחיינו.

אברהם סלע

3.10.86

קיב ראש-תנ"י 11

ראיון עם מאירקה האוזר

מאירקה האוזר חוגג בימים אלו את יום הולדתו ה-50 - מזל טוב.

פעם חבר בך 50 היה "ותיק" היום הוא יותר "צוציק" כמו "צעירי מפ' העבודה"...
בני החמישים הם "סנדוויץ" הם מוגדרים בתואר הלא מחייב "פלוס-מינוס" וקשורים בקשר טרמינולוגי ומועדוני ל"דור ההמשך".
לרגל היובל הראשון של מאירקה נפגשתי איתו במטרה לשמוע על ה-50 שחלפו ועל ה-50 שלפניו.

*איך ההרגשה לחגוג יובל?

למען האמת לא עיקלתי את זה. ברוחי אני מרגיש ב-30 שנה יותר צעיר.

*האם אתה מרגיש שהחיים עוד לפניך, או שאתה כבר עטוף נוסטלגיה?

החיים עוד לפני. עברתי הרבה. אבל נשאר לי עוד מה לעשות.

*חמשים שנה זה "חתיכת" זמן, איך המאזן שלך?

מאזן חיובי. אני לא מרגיש שהחמצתי משהו. היתה לי תקופת ילדות קשה עם הרבה תהפוכות וסערות. עברתי תקופת נדודים ארוכה מלאת קשיים, אבל גם עם תקווה ואמונה. אני מרגיש כחלק מזרם העקורים שהתדפק על חופי הארץ, ולבסוף הגיע אל הארץ הנכספת. בסך הכל אם אני מסכם את העבר, "עד היום - אני מרוצה! מרוצה שהגעתי אל ההגשמה בקיבוץ אל המנוחה והשלווה שאחרי ה"סער והפרץ" אבל, כמובן!, יש לי גם אכזבות (איזה?) למשל ההרגשה שאין המשך להנהגה. למנהיגות שהיתה פעם לקיבוץ לא כמו יורשים. הדור השני, (ואני בתוכו) לא הצליח להקים הנהגה שתמשיך לנווט את הקיבוץ.

*בעבר היית תומך נלהב של הסוציאליזם וברה"מ. האם אתה עדיין קומוניסט?

עד היום יש לי אהדה רגשית עמוקה לברה"מ. הסוציאליזם בברה"מ זה לא בדיוק מה שחלמתי, אבל אני גם לא לגמרי מאוכזב. האהדה לברה"מ שמורה אצלי בעיקר בגלל מיגור הפאשיזם במלה"ע, ובגלל שברה"מ הצילה הרבה יהודים. יש לי לב חם והרבה רגש אל שירי רוסייה ואהבה לעם הרוסי (אתה קומוניסט עדיין?) אני כן! אני עדיין מאמין בקומוניזם, אני מאמין שהקומוניזם ניתן להגשמה. בעיני להיות קומוניסט זו לא מילת

3.10.86

ע"י רחל פאנק

בנאי.

אני נגד קומוניסטים שוטים. אבל קומוניסט הומני זר ההגדרה התואמת יותר מכל את דרך החיים הנכונה והרצויה. זו היתה ונשארה השקפת העולם שלי.
(מה עם הדגל האדום?) בהחלט כן! יחסית למה שאני שומע במקומות אחרים ובקיבוצים אחרים, הרי אצלנו המצב הוא יחסית די טוב.
מעמד הפועלים בעולם ובארץ הקריב יותר מדי מכדי שנוכל לוותר על הדרך ועל החלום...

*איך נראה בעיניך מצב הקבוץ היום

לא הייתי רוצה שהקבוץ ימשיך להתנהל כמו שהוא מתנהל היום. (למה אתה מתכוונן?) אני מתכוונן בעיקר לאגואיזם ולחוסר האיכפתיות. אבל למרות זאת אני פטריוט גדול של כפר-מנחם ויש לי הערכה גדולה למפעל שהקמנו.

*הבן הבכור שלכם, ירון. נמצא כבר תקופה ארוכה בחו"ל, מה זה עושה לך?

זה כואב לי מאד, גם לי וגם ללאה, ועדיין אני מאמין שנראה אותו כאן. בחלומות הכי שחורים שלי לא חלמתי שאנחנו שבאנו מהגלות "נזכה" לראות את בנינו יורדים מהארץ. זו הבעיה הכי כאובה שלנו!! על הבעיה הזו נצטרך לתת את הדעת אסור שנקל בה ראש.

*האם לדעתך, הקיבוץ היה פעם יותר טוב?

מה שהיה פעם היה טוב. אני בהחלט לא מצטער שעברתי את התקופה הזו כפר-מנחם היה קיבוץ עם אופי ועם רוח... (והיום?) בגלל השוני בצורות כל אחד מסתגר בעולמו הקטן ומחפש לו תרבות אחרת. אבל כנראה שאין מה לעשות... בעיני איך מה לעשות. (אז הקבוץ פעם היה יותר טוב...?) כן! אני לא אגיד שהיום הוא גרוע, אבל בהחלט משהו בהווי ובשותפות הגורל נעלם (אתה מתגעגע?) כן, לפעמים, היה טוב אם אפשר היה להחזיר כמה דברים לאחור, אבל לא את ה"פרקקה".

*בעבר, תמכת בד"כ בגרופים פוליטיים משמאל למפ"ם, איפה אתה על המפה הפולטית?

פעמיים לא הצבעתי, מפ"ם. אני חושב שמפ"ם איחרה את המועד. היא היתה צריכה לצאת מה"מערך" מזמן. בינתיים אחרים תפסו את מקומינו. אני מפמ"ניק לפי המצע, אבל אני מתוסכל ומאוכזב ממצבה של המפלגה.

*מאירקה, אתה שייך לוותיקי הצעירים (במקום טוב באמצע) מה דעתך על הוותיקים ועל הצעירים

הוותיקים הרמו מעל ומעבר בכוחות נפש עילאיים, ולא פעם על חשבון הבריאות והאות החיים. הצעירים! בסך הכל אני לא מאוכזב מהצעירים אם כי אפשר היה לצפות ליותר התלהבות ויותר פטריוטיות (פאר ביסן באידיש).

3.10.86

ניק כאל-הסנה

*ידוע לי שאתה מעריץ של אחד הוותיקים?
=====

זה נכון, אני מעריץ גדול של פייטל. ז"ל.
למרות שביחסי ציבור לא תמיד הסתדר לו... מבחינה כלכלית הוא היה מבריק! הוא ראה את הקיבוץ עשר שנים קדימה, והיה מנוף כלכלי אדיר. חלק מהרעיונות שלו היו אוטופיים, ולא ניתנו להגשמה אבל זה מאפיין כל בעל חזון. בלעדיך היינו היום שקועים עמוק...

*אני זוכר שהיה לך נדר, נכון?
=====

כן, היה לי נדר בקשר לגרמניה! חרם כללי על כל מה שקשור לגרמניה ולגרמנים. היום אני אמנם עוד לא השלמתי אבל... אני מריס ידיים, שיהיה... אני לא אוכל לעצור את התהליך, יש מציאות. מבחינה רגשית נשארה לי מועקה קשה. לא הצהרתי על ביטול הנדר, אבל התעופתי.

*מה עם "הפועל פ"ת"?
=====

זה כבר 35 שנה שאני הולך אחרי הקבוצה הזו, ואני לא יכול להשתחרר מזה, גם אם אני רוצה לפעמים. זו קבוצה שיצגה את ערכי ה"פועל", שיחקו בה צעירי תנועות נוער והיה בה הווי מסוים של רוח העמלים. היתה בקבוצה תמימות יפה ובריאה. והיום אם זה לא הולך להם כל כך זה כנראה בגלל שהם נשארו תמימים בשעה שכל הערכים השתנו והארץ מסביב התחלקה "ימינה" והצידה... בשום אופן לא אחליף את הפועל פ"ת. (למה לא הפועל ת"א?) בשום אופן, ובלי כוונה להרגיז את איזי.

*ועוד כמה תשובות לכמה שאלות (בקיצור)
=====

צה"ל? אני לא מחפש את המעטפות החומות, ואני שמח ששוכחים אותי, אבל אני לא מחכה בקוצר רוח ליום השחרור. אני חושב שאני לא אשמח לסיים את השרות. גם כי אני אהיה יותר מבוגר ב-4 שנים וגם בשל ההרגשה שכבר לא צריכים אותי...

*מתנדבים? אסוף!
=====

*תעשיה?
=====

מה שיש לנו היום זה "מנופקטורות". אני מצפה שתהיה פה תעשיה עם עשרות אוטומובילים שיצאו ויכנסו ושיהיה פקק תנועה, והרבה רעש ולא נורא אם יהיו גם קצת גיוסים.

3.10.86

14 סיד כאש (כאני)